

Prof. univ. dr. Ion GIURCĂ

GENERALUL PAUL TEODORESCU ȘI MAREA CTITORIE VOIEVODALĂ DE LA FRÂNCEȘTI

Așezământul monahal „MĂNĂSTIREA DINTR-UN LEMN”, situat pe raza comunei Frânțești, județul Vâlcea, este format din două biserici, una din lemn, cealaltă din piatră, în construcție aflându-se o a treia biserică, cărora li se adaugă Palatul Domnesc, stăreția și complexul administrativ, recent restaurat, modernizat și extins, format din trapeză, bucătărie, magazii de alimente, casa de primiri pentru pelerini și anexe. Viața monahală în acest centru are o vechime de circa 600 de ani, perioadă în care infrastructura laică și bisericească a zonei a cunoscut transformări importante sub aspect cantitativ și calitativ, cu efecte și rezultate diferite de la o epocă istorică la alta. Primul și cel mai vechi edificiu al complexului monahal este *Biserița din lemn*, care, conform unor legende transmise pe cale orală, a fost ridicată la începutul secolului al XVI-lea, prin valorificarea materialului lemnos dintr-un stejar multiseclar, în care s-ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului.

Nu există date despre arhitectura și dimensiunile primei bisericuțe din lemn, dar există certitudinea că actuala construcție nu este cea originală. Actuala *Biserică dintr-un lemn* a fost construită în anul 1814 prin osârdia lui Iancu Lahovary, om de aleasă cultură pentru acele vremuri, stolnic, clucer și mare ispravnic de Vâlcea, deputat al Adunării Obștești, ginerele biv vel vistierului Constantin Socoteanu, provenit din familia Socotenilor, care, după aprecierea lui Nicolae Iorga, erau *singurii boieri adevărați din Râmnic*.

Biserica din zid a fost construită în secolul al XVI-lea, ctitorul acesteia fiind considerat Matei Basarab, deși există puncte de vedere conform cărora Preda vel vornic Brâncoveanu ar fi inițiat și sprijinit ridicarea bisericii. Atribuirea meritului ridicării bisericii lui Matei Basarab, susținută și de către arhimandritul Chesarie Georgescu, are la bază și inscripțiile de pe picturile votive ale ctitorilor, aflate în pronaosul bisericii, înlăturate cu ocazia restaurărilor din anii 1926-1936, pe care era scris: *Fondator Matei Voievod Basarab și soția sa Doamna Elena; Preda vel vornic Brâncoveanu cu Doamna Păuna; Șerban Cantacuzino cu Doamna Maria; Constantin Brâncoveanu; Papa postelnic; Elisabeta schimonahia Brâncoveanca*.

Pictura bisericii a fost realizată abia în anul 1687, fiind restaurată în anii 1715 și 1841, ceea ce a dus, după unele aprecieri, la diminuarea valorii sale artistice și istorice. Restaurarea din anul 1715, la inițiativa și cu sprijinul material al lui Șerban Cantacuzino, a fost realizată odată cu executarea unor ample lucrări la complexul monahal, care au cuprins: restaurarea completă a clopotniței mănăstirii de la intrarea principală, cât și a Casei Domnești, căreia i s-a adăugat un frumos foișor de piatră, în stil brâncovenesc, pictat în tradiție bizantină.

În anii 1908 și 1909, pe fondul entuziasmului creat ca urmare a constituirii Comisiei Monumentelor Istorice, la ansamblul monahal au fost executate lucrări de nivelare a incintelor, de drenare a apelor pluviale și de restaurarea a clădirilor.

Cele mai ample lucrări de reparații, consolidare și restaurare s-au executat în anii 1938-1939 la inițiativa generalului Paul Teodorescu, în acea perioadă ministrul Aerului și Marinei, cu implicarea consistentă și eficientă a maicii starețe Paisia Vasilescu, cea care în perioada 1920-1966 a condus destinele comunității monahale de la Mănăstirea dintr-un Lemn.

Motivația implicării generalului Paul Teodorescu în executarea unor lucrări la complexul monahal este oferită chiar de către acesta într-un *Memoriu* trimis la 8 februarie 1977 Episcopiei Râmnicului și Argeșului, în atenția Prea Cuviosului vicar preot I. Dumitrescu, atunci exarh al Direcției Administrative, document aflat în prezent în fondul Mănăstirii dintr-un Lemn. Autorul memoriului arăta că, în vara anului 1938, pe atunci ministru al Aerului și Marinei, aflat în trecere împreună cu mai mulți ofițeri prin zona Râmnicu Vâlcea – Băbeni, a vizitat printre altele și Sfânta Mănăstire Dintr-un Lemn, despre care spunea că: *Am găsit această așezare, monument istoric, într-o jalnică ruină, începând de la grajduri și până la Casa Domnească, cu acoperișurile distruse, adăpostind doar sute de ciori. Profund impresionat de imaginea deprimantă care ne înconjură și la rugămintea fierbinte a maicilor de a le ajuta ca să nu piară istoricul lăcaș, am stabilit: restaurarea, reconstrucțiile exterioare și interioare, precum și o amenajare din 3 camere, a unei săli corespunzătoare pentru muzeul mănăstirii; construirea din temelie a trei clădiri cu mai multe camere și 3 băi destinate drumeției,*



In memoriam. Generalul-colonel Paul Teodorescu

folosind pentru toate acestea mai ales mâna de lucru gratuită a ostașilor și ofițerilor din aeronautică și marină, între care aproape jumătate erau meseriași.

Explicația preocupării generalului Paul Teodorescu față de soarta complexului monahal Mănăstirea Dintr-un Lemn pare a fi legată și de faptul că originea sa dinspre tată se află în localitatea Șirneasa, nu departe de Franțești. O altă explicație poate fi preocuparea generalului de a găsi un loc de dislocare mascată, în situații deosebite, a Comandamentului Aerului sau chiar a unor structuri ale ministerului pe care îl conducea, în caz că un eventual război o impunea. Dezvoltarea spațiului locativ, cu elemente de confort moderne (canalizare, aducțiuni de apă, introducerea curentului electric, lucrări de protecție exterioară a complexului monahal), cât și încredințarea răspunderii coordonării și conducerii lucrărilor colonelului inginer Ioan Repanovici, din cadrul Forțelor Aeriene, cât și gestionarea situației materiale și financiare de către comandorul aviator în retragere A. Petrovici, directorul Serviciului Comenzi și Materiale, ne determină să emitem și o asemenea ipoteză, în condițiile în care întreaga zonă geografică de dispunere a mănăstirii a făcut obiectul unor studii de dislocare a unor structuri civile și militare în caz de război.

Pentru punerea în aplicare a ideilor și ordinelor generalului Paul Teodorescu în privința realizării lucrărilor la Mănăstirea Dintr-un Lemn, specialiștii din cadrul Ministerului Aerului și Marinei au elaborat proiectele necesare, prin ordin al ministrului au fost detașate efectivele necesare pentru lucru, au fost alocate sume de bani din fondurile disponibile, s-au făcut solicitări de sprijin material și financiar din partea unor furnizori de materiale pentru armată în general, pentru aviație și marină în special. Documente existente în fondul arhivistic al Serviciului Istoric al Armatei evidențiază o implicare consistentă a unor persoane, instituții cu personalitate juridică, în realizarea lucrărilor executate în anii 1939 și 1940.

Câteva exemple le considerăm necesare și edificatoare. La 26 iulie 1939 comandorul aviator în retragere A. Petrovici i-a prezentat generalului Paul Teodorescu o notă cu materialele expediate la Băbeni, în ziua de 25 iulie, cu un vagon închis, care totalizau o greutate de 13 630 kg, constând în fier beton de 9 și 20 mm, 24 de cercevele din brad și stejar, 24 luminatoare de diferite dimensiuni pentru cercevele, un răcitor care urma a fi montat de către firma „Dolacec”, 3 000 de cărămizi dublu presate realizate de către firma „Smidt”, materiale electrice și sculele necesare efectuării lucrărilor.

Documentele de arhivă consemnează pentru anul 1939 donații de materiale de construcții în valoare de 12 440 lei, cât și a unor donații în bani, cea mai consistentă fiind cea oferită de către Casa „Scherg”, utilizată pentru plata lucrărilor efectuate de către firma „Pruteanu”, în valoare de 51 700 lei, cât și pentru plata unei facturi de 37 046 lei la „SAR Josef Weissman”, de la care au fost achiziționate materiale necesare realizării instalațiilor sanitare. Anul 1940 pare să fi fost mai bun în privința sprijinului acordat pentru realizarea lucrărilor la Mănăstirea Dintr-un Lemn. La 21 martie 1940, Leo Mihailovici, din str. Doamnei nr. 20, din București, i-a adresat o scrisoare generalului Paul Teodorescu, în care arăta: *Îmi permit prin aceasta de a ruga pe Domnia Voastră a-mi accepta donațiunea în scule specificate în alăturatul inventar pentru Mănăstirea Dintr-un Lemn, care a fost restaurată din inițiativa Domniei-Voastre.* Lista materialelor oferite

cuprindea 37 de repere, în general scule pentru tâmplărie, necesare prelucrării materialului lemnos atât de utilizat la lucrările în curs de execuție. Ajungerea materialelor oferite de către Leo Mihailovici la Mănăstirea Dintr-un Lemn a fost confirmată Ministerului Aerului și Marinei într-o scrisoare trimisă de către stareța Paisia Vasilescu, la 15 aprilie 1940, în care arăta: *Cu cel mai profund respect vă supun la cunoștință că s-a primit la această Sf. Mănăstire materialele ce au fost donate de către Dl. Leo Mihailovici și care ați binevoit a dispune să fie înregistrate asupra acestei Sf. Mănăstiri, care se vor trece în Registrul Inventar al acestei Sf. Mănăstiri.*

La 10 mai 1940 ministrului Aerului și Marinei îi era trimisă o solicitare din partea directorului Direcției Comenzi și Materiale, cu următorul conținut: *Mănăstirea Dintr-un Lemn, locaș de închinare al aviatorilor și marinarilor, solicită a i se pune la dispoziție și 16 pături. Pentru a se satisface cererea menționată, Școala de Ofițeri de Aviație are un disponibil un număr de pături și ar putea preda Mănăstirii 16 bucăți. În prezent se găsesc în curs de executare comanda de 2 000 buc. pături gris-bleau, cu insigne aviației, achiziționate special pentru Școlile Militare de Aviație, astfel că va putea satisface cu prisosință nevoile Școlilor. Având în vedere cererea mănăstirii, Direcția Comenzi și Materiale cu onoare propune și vă roagă să binevoși a aproba:*

1. Școala de Ofițeri de Aviație să doneze 16 pături roșii Mănăstirii Dintr-un lemn;
2. Scăderea din scriptele Școlii a celor 16 pături.

Rezoluția, pe raport, a generalului Paul Teodorescu a fost: *11 mai 1940. Se aprobă.* În ziua de 11 mai 1940 la Direcția Comenzi și Materiale erau înregistrate mai multe scrisori cu donații oferite de către diferite societăți. Astfel, o scrisoare transmisă de către „SOLVIG”, Societate de furnituri militare și civile, brute și confecționate, adresată generalului Paul Teodorescu, în care se arăta: *Am onoarea a vă ruga să primiți donațiunea firmei mele de lei 20 000, pentru acoperirea cheltuielilor făcute de Ministerul Aerului și Marinei cu restaurarea Mănăstirii Dintr-un Lemn.*

În aceeași zi și în același scop, firma I. Stănescu, specializată în confecții militare, străjerești, FRN, uniforme pentru școli militare, uniforme pentru regimentul gardă regală, CFR, PTT, STBUCCB, gaz și electricitate, guarzi comunali, poliție, lenjerie militară, foi de corturi, saltele, șube, capele, moletiere, fețe și dosuri de perne, dona suma de 5 000 lei.

Firma de furnituri militare C. Trușculescu oferea 20 000 lei. O scrisoare mai elaborată trimitea în aceeași zi și Directorul general al Noii Societăți a Atelierelor „Vulcan”: *Informații fiind, că ocrotiți îndeaproape restaurarea Mănăstirii Dintr-un Lemn, lucrări care întâmpină oarecari greutăți din cauza lipsei fondurilor necesare, ne luăm libertatea să vă punem la dispoziție, pentru grăbirea ducerii la bun sfârșit a frumosului scop ce urmăriți, suma de lei 20 000.* Donațiile efectuate simultan, în ziua de 11 mai 1940, pot genera anumite suspiciuni în privința factorilor determinanți, dar în lipsa unor date justificative nu ne putem hazarda la aprecieri fără acoperire. Suspiciunile sunt determinate de faptul că în aceeași zi sunt înregistrate mai multe documente de justificare a cheltuielilor efectuate la Mănăstirea Dintr-un Lemn, emise atât în cadrul Ministerului Aerului și Marinei, cât și de către stareța mănăstirii – Paisia Vasilescu.

În legătură cu cheltuielile efectuate la Mănăstirea Dintr-

un Lemn, la Ministerul Aerului și Marinei în documente înregistrate în ziua de 11 mai 1940 se găsesc date interesante, care evidențiază eforturile întreprinse de către toți cei implicați în procesul de restaurare, extindere și reparații. Astfel, la 7 decembrie 1939 stareța Mănăstirii Dintr-un Lemn a transmis Direcției Comenzi și Materiale tabele cu costul amenajărilor făcute în anii 1938 și 1939, din care rezultă ca acestea s-au ridicat la 255 861 lei în primul an și la 609 531 lei în cel de al doilea. În februarie 1940, stareța Paisia Vasilescu a trimis la minister o altă scrisoare, care avea anexat un tabel cu cheltuieli făcute: 31 413 lei pentru unele lucrări de restaurare și hrana soldaților detașați pentru lucru, 2 047 pentru cumpărarea de materiale destinate instalațiilor electrice, 8 600 lei pentru cumpărarea unor pături. Cheltuielile efectuate, totalizând 42 060 lei, au fost acoperite din donații. Aici apar aspecte discutabile în privința unor sume de bani utilizate, în condițiile în care justificarea banilor s-a făcut în februarie 1940, iar donațiile au fost înregistrate la 11 mai 1940. Din conținutul documentelor identificate, rezultă că din donațiile făcute de către firmele sus menționate, în valoare de 65 000 lei, probabil anterior datelor când s-au trimis scrisorile, s-au mai achiziționat 28 cearceafuri categoria I, în valoare de 11 200 lei, rămânând disponibilă suma de 11 740 lei, rezervă pentru viitor, predată Domnului Ministru.

Datarea 11 mai 1940 a multor acte justificative privind cheltuielile în legătura cu lucrările efectuate la Mănăstirea Dintr-un Lemn, în anii 1939 și 1940, rămâne deocamdată o necunoscută. Nu avem date la dispoziție din care să rezulte neregularități în gestionarea unor fonduri bănești, prin urmare evităm un verdict. Cert este că agitația era legată și de remanierea guvernamentală din 11 mai 1940, context în care generalul Paul Teodorescu a fost înlocuit din funcție, sarcinile sale în privința aviației fiind preluate de către comandorul Achile Duculescu, iar pentru cele ale marinei de către amiralul Nicolae Păiș, ambii numiți subsecretari de stat în guvernul condus de Gheorghe Tătărescu până la 3 iulie 1940. La 2 iunie 1940 generalul Paul Teodorescu a fost numit comandant al Diviziei 1 Gardă, poziție care nu i-a mai permis să se implice în activități în legătură cu lucrări de reconstrucție și extindere la Mănăstirea Dintr-un Lemn, lăcaș de care a rămas legat pentru tot restul vieții.

Întreaga activitate a generalului Paul Teodorescu, în perioada 1938-1940, în privința readucerii la starea de normalitate și modernizării Mănăstirii Dintr-un Lemn a fost legată și de buna colaborare cu Episcopia Râmnicului și Argeșului, sub toate aspectele. Subliniem că generalul s-a preocupat și a reușit să ajungă la o reglementare legală în privința statutului mănăstirii, care a devenit așezământ monahal ocrotitor al aviatorilor și marinarilor români, altar de închinare, reculegere și ocrotire spirituală a acestora. Statutul oficial al

mănăstirii prevedea un serviciu religios pentru pomenirea aviatorilor și marinarilor morți la datorie, care se oficia în zilele de Sfântul Ilie și Sfânta Maria, patronii celor două arme, la care trebuiau să asiste câte un reprezentant din fiecare grad, de la soldat la general și amiral. Serviciul religios desfășurat anual în cele două zile trebuia să fie condus de către Mitropolitul Olteniei, sub jurisdicția canonică căruia se afla mănăstirea, care trebuia să citească numele tuturor jertfiților pentru patrie prevăzuți în pomelnic. Stabilindu-se statutul mănăstirii, s-a convenit, s-au proiectat și realizat lucrări speciale, care să evidențieze locul și rolul acesteia de Altar de închinare pentru aviatori și marinari.

Între însemnele de personalizare a mănăstirii s-a înscris decorarea simbolică a intrării principale a ansamblului monastic, realizată în anul 1895, prin înscrierea deasupra porții de intrare, sub forma unui arc de cerc, a unei devise care să evidențieze destinația acestuia: *Pentru cei ce călătoresc pe ape și în văzduh, Domnului să ne rugăm.* În partea dreaptă a



Monumentul aviatorilor

intrării, într-o nișă, este reprezentat Sfântul Prooroc Ilie, patronul spiritual al aviatorilor, iar în partea superioară o pictură cu reprezentări alegorice. În partea stângă, simetric, este reprezentată Prea Sfânta Fecioară Maria, ocrotitoarea marinarilor, iar în partea superioară o pictură cu semnificație religioasă pentru cei care călătoresc pe mare și patronii lor spirituali. Un alt element de personalizare a mănăstirii îl constituie înscrierea pe zidul clopotniței din incinta interioară a următoarelor cuvinte: *Cu ajutorul lui Dumnezeu și vrednicia oamenilor înnoitu-sau această ctitorie voievodală cu chiliile și așezările ei gospodărești de către Ministerul Aerului și Marinei în anii 1938-1939 spre a nu lăsa prăpădirei sfântul lăcaș de închinăciune și slavă Domnului.* Pe părțile laterale exterioare ale intrării din turnul clopotniței au fost fixate plăci cu însemnele simbolice ale aviatorilor și marinarilor. În anul 1939, a fost luată hotărârea ca pe bolta interioară a clopotniței să fie amplasate două

tablouri de carton înrămate, pe care să fie înscrise numele aviatorilor și marinarilor distinși, căzuți la datorie sau aflați în viață, urmând ca într-un mare pomelnic să fie înscrși toți aviatorii și marinarii.

În memoriul adresat de către generalul Paul Teodorescu, în anul 1977, Episcopiei Râmnicului și Argeșului, acesta justifică demersul său astfel: *Hotărârea de a înscrie pe aceste tabele și o parte dintre aviatorii și marinarii în viață, a fost luată atunci deoarece s-a apreciat că merită a fi pomeniți și acei care își riscă zilnic viața, reușind să învingă moartea, iar pe de altă parte cunoscut fiind că toți cei căzuți la acea dată figurau și pe Monumentul Eroilor Aviatori de la București.*

Practic, până în vara anului 1940, cea mai mare parte a lucrărilor preconizate au fost realizate, în perioada care a urmat fiind rezolvate unele probleme de detaliu, care nu au mai presupus investiții masive, fiind utilizate fonduri din

veniturile proprii ale mănăstirii și Episcopiei Râmnicului și Argeșului.

Sfințirea lucrărilor executate începând cu anul 1938 a avut loc la 1 octombrie 1942, evenimentul fiind consemnat în Cartea de Aur a Mănăstirii Dintr-un Lemn astfel: *Sfințitus-au lucrările de reînnoire și înfrumusețare ale acestui frumos și istoric locaș monahicesc azi, la 1 ale lunii octombrie, anul mântuirii 1942. Și s-au sfințit cu slujbă arhierescă, în sobor mare de preoți și diaconi, de față fiind trimiși de mare cinste ai Ministerului Aerului și Marinei. Domnul Comandant general Paul Teodorescu ctitorul acestor lucrări de reînnoire și alte cinstite obraze bisericești și mirenești...Cinste, recunoștință și mulțumire ctitorilor, Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, Ocrotitoarea acestui sfânt locaș, să-i ocrotească de tot răul și să le răsplătească înșutit buna lor faptă creștinească și românească. Binecuvântează, Doamne, pe cei ce iubesc podoaba casei Tale.*

Războiul, evenimentele politice din țară după instaurarea unei conduceri aservite Moscovei, în condițiile unei consistente prezențe militare sovietice în România, a reprimii asupra celor considerați adversari ai noului regim politic, a cărei victimă a fost și generalul Paul Teodorescu, au determinat ca implicarea acestuia în viața Mănăstirii Dintr-un Lemn să fie întreruptă pentru o perioadă îndelungată. După 20 de ani de viață ale cărei chinuri păreau a nu se mai sfârși, pe care i-a parcurs cu demnitatea specifică militarului format să suporte toate privațiunile vieții, generalul Paul Teodorescu a reluat legăturile cu așezământul monahal pe care îl readusese la lumină în anii 1938-1940, căutând să refacă, la un nivel superior, ceea ce se distrusese în anii războiului și în cei care au urmat. Avea o motivație și un entuziasm, în pofida vârstei înaintate, determinat de dorința de a continua ceea ce realizase în perioada 1938-1940, cât și de faptul că, la cererea sa, Episcopia Râmnicului și Argeșului îi aprobase la 1 august 1967 un loc de veci în cimitirul Mănăstirii Dintr-un Lemn. Așa cum rezultă dintr-un memoriu pe care, în februarie 1977, îl înaintase Episcopiei Râmnicului și Argeșului, în urma unei vizite la mănăstire, când îl însoțise pe savantul Henry Coandă și pe inginerul aviator Radu Irimescu, generalul Paul Teodorescu constatase lipsa tablourilor cu numele aviatorilor și marinarilor, care fuseseră amplasate pe zidurile interioare ale turnului clopotniței, cât și a registrului pomelnic. Prin urmare, a decis să refacă cele două tablouri, de data aceasta prin înscrierea numelor pe un suport metalic, rezistent la intemperii. A realizat cele două plăci prin efort propriu și sprijinul unor prieteni și colaboratori vechi din cadrul aviației și marinei, a obținut toate aprobările legale din partea instituțiilor statului, reușind ca în anul 1974 acestea să fie așezate pe locul unde vizitatorii

mănăstirii le pot admira și studia.

Așa cum se întâmplă uneori, contestatarii acțiunii sale, invocând motive dintre cele mai hilare și manifestând o atitudine lipsită de orice respect față de cei care au contribuit la dezvoltarea aviației și marinei române, probabil deranjați că numele lor nu se regăsea pe placa nou montată, au dorit să-l denigreze pe general și să distrugă realizarea sa. Tocmai cei cărora li se adresase acel Racoveanu, care anterior purtase numele Rață, despre care scria în memoriul său generalul Paul Teodorescu, analizând situația și argumentele generalului, au aprobat demersul întreprins, considerat corect, o refacere a unei lucrări anterioare, de această dată la un nivel calitativ incontestabil mai bun. Generalul Paul Teodorescu a justificat conținutul listei care cuprindea numele aviatorilor și marinarilor astfel: *Faptul că tabelele, care au stat la baza înscrierilor actualelor plăci au fost întocmite și aprobate în anul 1940, când toți cei care figurează acolo se aflau și acționau în slujba patriei noastre. Pe de altă parte, chiar dacă ulterior aceștia au plecat din țară, aceasta nu poate șterge activitatea lor deosebită din trecut în slujba aviației și marinei române. În plus, majoritatea sunt plecați legal și niciunul nu a adus vreo activitate dăunătoare sau defăimătoare, ci dimpotrivă au purtat cu cinste numele de român și au făcut propagandă favorabilă patriei noastre.*

Confruntat cu temerea că mănăstirea și-ar putea pierde una dintre destinațiile sale, în numele celor care contribuieră la refacerea lăcașului în anii 1938-1940, al marinarilor și aviatorilor, se adresa Episcopiei Râmnicului și Argeșului cu următoarele cuvinte: *Rugămintea noastră Înalt Prea Sfinte este ca Sf. Mănăstire Dintr-un Lemn să rămână așa cum a fost hărăzită. LOCAȘ de rugăciune, pomenire și reculegere pentru aviatori și marinari, cu tot ce s-a făcut până în prezent și cu tot ceea ce aviatorii și marinarii de bună credință urmăresc și doresc să mai înfăptuiască pentru menținerea tradiției, întărirea legăturilor, atât cu Marea Ctitorie Voievodală, cât și cu Glia Strămoșească. Rugămintea generalului a fost îndeplinită, azi mănăstirea păstrându-și menirea, aviatorii și marinarii găsind aici locul cuvenit pentru închinare, rugăciune și întâlnire.*

Ultima mare realizare materială inițiată de către generalul Paul Teodorescu la Mănăstirea Dintr-un Lemn a fost plantarea sălciilor pe aleea de intrare în incinta complexului monahal, care azi oferă o cale de acces impresionantă și pitorească. În perioada lor de vegetație, ramurile mai vechi sau mai noi ale sălciilor dau impresia că-și varsă lacrimile pentru cei care le-au dat viață, pentru aviatorii și marinarii care au contribuit la dezvoltarea Forțelor Aeriene și Navale românești, care și-au jertfit viața în timpul îndeplinirii misiunilor încredințate.

NOTE

- 1 Universitatea „Hyperion” din București.
- 2 Arhivele Militare Române, Fond Ministerul Aerului și Marinei, dosar nr. crt. 5713, f. 48.
- 3 Ibidem, f. 52.
- 4 Ibidem, f. 53.
- 5 Ibidem, ff. 30-32.
- 6 Ibidem, f. 19.
- 7 Ibidem, f. 2.
- 8 Ibidem, f. 6.
- 9 Ibidem, f. 8.

- 10 Ibidem, f. 10.
- 11 Ibidem, f. 14.
- 12 Ibidem, f. 23.
- 13 Credem că este vorba despre Rață M. Dumitru, absolvent al Școlii de Aviație în 1932 și al Școlii Superioare de Război în anul 1944.
- 14 General (r.) Paul Teodorescu, *Memoriu*, în fondul documentar al Camerei memoriale „General Paul Teodorescu”, aflată în Palatul Brâncovenesc al Mănăstirii Dintr-un Lemn.
- 15 Ibidem.